

МИ НА СВЯТО УРОЖАЮ В ЗАКАРПАТТЯ ЗАВІТАЄМ!

Урок трудового навчання у 2-му класі

Олена ГОВДІ, вчитель початкових класів, Хустська спеціалізована школа I–III ст. № 3, Закарпатська обл.

Україна — багатонаціональна держава, тож маємо шанувати традиції всіх народів, що її населяють, і ознайомлювати з ними дітей. Матеріали для такої роботи вже публікувалися на сторінках журналу, зокрема у № 4 за 2017 рік, де йшлося про традиції молдаван та румунів. Сьогодні ми звертаємося до угорського свята збору винограду — Сюреті балу — і запрошуємо всіх на Закарпаття!

Тема. Аплікація з ниток “Виноградне гроно”. Угорська традиція святкування збору винограду.

Мета. Виготовити аплікацію. Формувати вміння працювати в групах за технологічною картою. Ознайомити учнів з традицією святкування Сюреті балу. Пробуджувати інтерес та виховувати шанобливе ставлення до народних традицій.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, відеоролик осінніх пейзажів Карпат та відеопрезентація свята; контурні зображення виноградних грон; інструменти та нитки для виконання роботи, зразок аплікації, технологічні картки.

Хід уроку

I. Організаційний момент (1–2 хв)

Педагог у костюмі Осені вітається з дітьми.

— Добрий день, мої хороші,
Нині знову з вами я!
Осінь — ось моє ім'я.
Як завжди, прийшла я вчасно,
І тому земля прекрасна,
І усяк мене віта:
— Здрастуй, Осінь золота!

II. Актуалізація опорних знань (7–8 хв)

1. Емоційне налаштування на роботу

— Осінь. Карпати. Подивіться навколо — і ви замилуєтеся красою природи. Дерев уже торкнулася

позолота. Вітерець несе срібні ниточки павутиння. Повітря напоєне терпкими осінніми пахощами.

Осінь — пора збирання різноманітних плодів. І з цією діяльністю у різних народів світу пов'язані давні звичаї. На Закарпатті протягом останніх років відроджуються традиції, серед яких надзвичайно популярним є свято врожаю.

2. Відгадування загадки

Учитель пропонує відгадати загадку і сказати, чим славиться Закарпатський край.

Мовби на одній нозі,
Він зростає на лозі.
Глянь скоріше у віконце —
Грона міняться на сонці!
Всяк поласувати радий
Соковитим... (виноградом).

Педагог повідомляє, що виноград багатий на природний цукор, а також у ньому безліч цінних вітамінів, мінералів та мікроелементів, тож його обов'язково слід вживати дітям.

3. Вправа “Асоціативний куш”

Учитель пропонує назвати поняття, які асоціюються зі словом “виноград”.

III. Повідомлення теми і мети уроку (1–2 хв)

— Сьогодні ми поговоримо про цікаву традицію закарпатців — святкування збору врожаю винограду, й до цього свята створимо красиву аплікацію

“Виноградне гроно” з помпонів. Тож берімося до роботи.

IV. Робота над темою уроку (28–30 хв)

1. Розповідь учителя про свято

Попередньо педагог звертає увагу на тісні зв'язки між угорцями й українцями і просить після розповіді назвати характерні для кожного народу особливості проведення свята врожаю.

Орієнтовний зміст повідомлення

Свято врожаю на Закарпатті — Сюреті бал (Виноградний бал), адже наш край славиться виноградарством. Закарпатці влаштовують у цей день народні гуляння. Дівчата й хлопці в національному вбранні на традиційно прикрашеному возі об'їжджають село, співаючи українські народні пісні, й запрошують жителів на свято завершення збору винограду. На ньому з піснями й танцями розігрують сценки про те, як молодь оберігає імпровізований виноградник від злодіїв.

2. Довідкове бюро (у формі бесіди)

— Які інструменти потрібні для роботи з тканиною?

— Чим можуть відрізнятись нитки? (Товщиною, кольором, призначенням).

— Для чого використовують нитки? (Для шиття, в'язання, вишивання, виконання аплікацій та виготовлення іграшок).

3. Демонстрація готової аплікації

Діти розглядають аплікацію і предмети, необхідні для виконання роботи: картон-основу, фіолетові та зелені нитки, пензлик, клей, ножиці, серветку та пластмасову виделку.

4. Планування трудових дій

Діти знайомляться з технологічною карткою створення виробу і планують, як працюватимуть над виготовленням аплікації.

5. Фізкультхвилинка

6. Виготовлення аплікації

Педагог об'єднує учнів у групи по 7 осіб. Діти повторюють правила техніки безпеки під час роботи з ножицями і клеєм та виготовляють аплікацію відповідно до технологічної картки.

7. Виставка та словесне оцінювання робіт

Діти діляться враженнями від процесу виконання роботи та від виробів своїх товаришів.

V. Підсумок уроку (1–2 хв)

— Виноградний бал завершується тим, що вибирають короля і королеву — найкращу пару. Сьогодні ви всі — королі й королеви, бо роботи в усіх вийшли чудові.

ДОДАТОК

Технологічна картка

АПЛІКАЦІЯ “ВИНОГРАДНЕ ГРОНО”

№ з/п	Зміст дій	Фотографічне зображення
1	Візьми пластмасову виделку і обмотай її фіолетовими нитками	
2	Затягни довшу нитку посередині між зубчиками виделки. Зав'яжи її міцніше, щоб помпон добре тримав форму	
3	Стягни нитку з виделки. Маленькими ножицями розріж нитку по краях до кінця	
4	Вирівняй помпон, підстрижи і розправ. Виріб готовий. У такий самий спосіб зроби 6 помпонів	
5	Аналогічно зроби великий помпон із зеленої нитки, але нитку намотуй не на виделку, а на пальці	
6	Усі помпони приклей на картон і після висихання виріж за формою гроно. Угорі розмісти зелений помпон-листок. Прикріпи виготовлене групою гроно до гілки	

Навчально-методичне забезпечення до підручника інтегрованого курсу

НОВА
УКРАЇНСЬКА
ШКОЛА

Я
ДОСЛІДЖУЮ
СВІТ

1
КЛАС

Робочий зошит учня

(О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко)

- ✓ Сучасний дружній до дитини формат
- ✓ Багато матеріалів для дослідницької діяльності
- ✓ Завдання, які допомагають малятам активно конструювати знання
- ✓ Цікаві комунікативні вправи

Заирніть
у зошит тут —
svitdovkola.org/1/1

ЗАМОВИТИ

Набір сюжетних картин

Яскраві малюнки-історії **для групової роботи**, які пов'язують всі освітні галузі й можуть стати центром тижня — його яскравим початком і чудовим підбиттям підсумків

Підписуйтеся
на розсилку сайту
SVITDOVKOLA.ORG,
і будете в курсі всіх
новинок!

Набір ігрових полів

Захопливі настільні ігри **для групової роботи**, які допомагають закріпити та поглибити знання, набуті протягом тижня

Е-матеріали

на сайті svitdovkola.org

Планування освітньої діяльності, конспекти тематичних тижнів, інтерактивні презентації, матеріали для роздруковування тощо

БЕЗКОШТОВНО!

БЕЗКОШТОВНО!

Навчальні матеріали стануть добрими помічниками творчого вчителя і вдало доповнять будь-який підручник курсу “Я досліджую світ”

Замовляйте
навчальні матеріали
у Видавництві “Світич”
(067) 504-50-22
(050) 761-72-59
books@dvsvit.com.ua
svitdovkola.org